

University of Groningen

Targets in the microenvironment of rectal cancer

Tamas, Karin Rita

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2015

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Tamas, K. R. (2015). *Targets in the microenvironment of rectal cancer: A focus on angiogenic growth factors and chemokines*. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

10

Összefoglaló

Összefoglaló

Az onkológiai gyógyszerfejlesztés eredetileg DNS-károsodást indukáló vegyületekre összpontosított, melyek az osztódó rákos sejteket célozzák meg. Jelenleg, nagy hangsúly fektetődik a célzott terápia és immunterápia fejlesztésére. Az új terápiás megközelítések rendkívülien fontosak mivel sok beteg rezisztenssé válik a használatban levő kemoterapiás kezelésekre és sok betegnél daganatos recidiva alakul ki.

A rákos sejtektől eltekintve, a rosszindulatú daganatok endothel sejteket, csontvelő-eredetű progenitor sejteket, immunsejteket, rákhoz kapcsolódó fibroblasztokat, és más stroma sejteket is tartalmaznak. A kölcsönhatás rákos és mikroközegi sejtek között egyre inkább elismerést nyer mint a rosszindulatú daganat egyik fő jellemzője, és ezáltal egy lehetséges kezelési célponttá válik.

Angiogén növekedési faktoroknak és kemokineknek

A jelen dolgozat célja, hogy új kezelési célpontokat tárjon fel a végbélrák mikroközegében, különös figyelmet szentelve az angiogén növekedési faktoroknak és kemokineknek. Két jelátviteli utat vizsgáltuk meg ebben a dolgozatban, melyek részt vesznek a rákos sejtek és mikroközegük közti kommunikációban. A vaszkuláris endoteliális növekedési faktor-A (VEGFA) jelátviteli utat, mely elsősorban a daganatos angiogenezisben játszik lényeges szerepet, valamint a 12-es kemokin (CXCL12)/kemokin receptor 4 (CXCR4) jelátviteli utat, mely elsősorban a rákos sejtek migrációját segíti elő, így szerepet játszva a távoli áttétek kialakulásában.

Az **1. fejezetben** a tumor mikroközeg fogalma kerül bevezetésre, majd bemutatjuk a dolgozat tartalmát.

A végbélrák és a vastagbélrák közötti klinikai és biológiai különbségek és hasonlóságok kerülnek bemutatásra a **2. fejezetben**, szakirodalom áttekintés által. Számos

jellemzők különböztetik meg a végbélrákot a vastagbélráktól. A végbélnek valamint vastagbélnek más-más a fejlődéstani eredetük, anatómiájuk és funkciójuk. A végbélrák esetében gyakoribbak a tüdő, csont és agyi áttetek, míg a vastagbélrákhoz gyakrabban társulnak intraabdominális áttetek. A végbél és vastagbél karcinómák különböznek olyan lehetséges kezelési célpontok szempontjából is mint például a BRAF, amely elsődlegesen a proximális vastagbél karcinómákban mutált, és az EGFR, mely jellemzően amplifikált vagy exprezált a disztális vastagbél és végbél karcinómákban. Az anatómiai sajátosságok különböző sebészeti kezeléshez vezetnek végbélrák és a vastagbélrák esetén, valamint neoadjuváns (kemo) radioterápiához kizárólag végbélrákban. Az adjuváns szisztémás kezelés növeli az ossztúlélést vastagbélrákban szenvedo betegek esetén, míg szerepe a végbélrákban nem bizonyított. Ugyanakkor, jelen álláspont szerint, az áttétes végbélrák és vastagbélrák egy entitásnak tekintendő és ugyanolyan ellátásban részesül. Bepillantás a végbélrák és a vastagbélrák közti különbségekben fontos, mivel útmutatást adhat új, hatékony kezelések tervezéséhez.

A **3. fejezetben**, kombinált preoperatív sugárkezelés és szisztémás capecitabin, oxaliplatin (CapeOx)-bevacizumab kezelést értékeltük 50 áttétes végbéldagnatban szenvedő betegben, melyek ezt követően radikális (R0) sebészi kezelésben és/vagy radiofrekvenciás ablációban (RFA) részesültek. Két héttel a sugárterápia (5x5 Gy) után bevacizumab (7,5 mg/kg, az 1. napon) és oxaliplatin (130 mg/m² az 1. napon) kezelésre került sor intravénásan, valamint capecitabin adásárá (1000 mg/m² naponta kétszer, orálisan, 1-14. nap). Legfeljebb hat ciklus CapeOx-bevacizumab kezelésre került sor. A sebészeti beavatkozás az utolsó bevacizumab után 6-8 héttel történt. A leggyakrabban megfigyelt klinikai stádium cT3N1-2 volt az esetek 64%-ban. Az 50 beteg közül, 42-ak volt a máj áttéte, 5-ek tüdő áttéte, és 3-ak úgy máj mint tüdő áttéte. Ötven beteg részesült preoperatív sugárkezelésben, és 49-él (98%) a preoperatív CapeOx bevacizumab kezelést időben el lehetett kezdeni. Negyvenkét (84%)

beteg kapta meg mind a hat CapeOx-bevacizumab ciklust. Hasmenés és a tüdőembólia voltak a leggyakoribb nem-sebészi grade ≥ 3 mellékhatások. A leggyakoribb grade 1-2 mellékhatások: fáradtság, szenzoros neuropathia és hányinger. Radiológiai progresszió a preoperatív kezelés alatt nem volt kimutatható. Radikális sebészi kezelés (R0) 36 betegnél volt kivitelezhető. Seb és hasüregi fertőzés voltak a leggyakoribb sebészi szövődmény a műtét utáni 60 napban. Kezeléssel összefüggő halálozás nem történt. Teljes patológiai végbél daganat regresszió a betegek 26%-an, közel-teljes patológiai regresszió a betegek 16%-an volt kimutatható. Végbél daganat downstaging a betegek 47%-ál fordult elő. A 2-éves ösztülélés 80% volt (n=50, 95%-os konfidencia intervallum (CI), 66.3-90.0%). A 2-éves kiújulási arány R0 rezekció után 64% volt (23/36 beteg, 95% CI, 49.8-84.5%). A medián kiújulási idő 13 (7-20) hónap volt. Helyi kismedencei recidiva két betegnél, távoli recidiva 21 betegnél alakult, főleg a májban és tüdőben. Ez a tanulmány azt mutatja, hogy radikális sebészet lehetséges preoperatív helyi sugárterápia és szisztémás CapeOx-bevacizumab kezelés után, áttétes végbélrákban szenvedő betegek esetében. Ez a megközelítés lehetővé teszi mind a primér végbél daganat mind a távoli áttétek kuratív kezelését.

A 3. fejezet eredményei azt mutatják, hogy mintegy 65%-a azon áttétes végbélrákban szenvedő betegek közül akik kuratív célú sebészeti kezelésben részesültek, recidiváltak, főleg a májban és a tüdőben. Ezért, a **4. fejezetben**, a CXCR4 és CXCL12 expresszióját tanulmányoztuk 46 betegről származó primér végbélrák mintában. A szövet minták a 3. fejezetben leírt preoperatív kezelés előtről (diagnosztikus biopsia) és utánról (sebészeti minta) származtak. Diagnózisnál, citoplazmatikus CXCR4 expresszió volt észlelhető a rákos sejtekben a minták 89%-an, és citoplazmatikus CXCL12 expresszió a minták 81%-an. Nukleáris CXCR4 expresszió volt megfigyelhető a rákos sejtekben a minták 30%-an és nukleáris CXCL12 expresszió a minták 35%-an. A stroma sejtek expresszálták úgy a receptort mint a ligandot a citoplazmában (a minták 98%-a valamint 86%-a), és kisebb

mertekben a nukleusban (a minták 14%-a valamint 16%-a). Nem volt különbség a CXCR4 valamint CXCL12 expresszióban a 9 és 30 betek között akinél kialakult vagy nem alakult ki teljes patológiai végbél daganat regresszió. Kezelés után, a nukleáris CXCL12 expresszió előfordulása gyakoribb volt a rákos sejtekben (a minták 79%-a) összehasonlítva a kezelés előtti előforduláshoz (a minták 31%-a), párosított végbél tumormintákban ($P=0.001$). Összefoglalva, a CXCR4 és CXCL12 elterjedten expresszálódnak áttétes betegek (IV. stádium) primér végbéldaganataiban, és a kezelés tovább fokozza a CXCL12 expressziót. Ezen adatok azt jelzik, hogy a CXCR4 receptor és a CXCL12 ligand lehetséges terápiás célpontok végbélrákban.

Preklinikai tanulmányokban azt mutatják, hogy a placenta növekedési faktor (PIGF) - egy VEGFA homológ – szerepet játszik a tumor angiogenezisben és a rákos sejtek túlélésében, valamint klinikailag rosszabb túléléssel korrelál colorectális daganatos betegekben (1-3). Továbbá, a bevacizumab, monoterapiában vagy sugárterápiával/kemoterápiával kombinálva emeli a keringő PIGF szintet (colo)rektális betegekben (4, 5). Ezért, az **5. fejezetben** a VEGFA és PIGF fehérje expressziót, valamint a daganat erezettségét (MVD) tanulmányoztuk, 46 betegről származó primér végbélrák szövettmintában. E betegek részt vettek a 3. fejezetben ismertetett klinikai vizsgálatban. A szövet minták preoperatív kezelés előttről (diagnosztikus biopsia) és utánról (sebészeti minta) származtak. Diagnózisnál, a minták 91%-an volt kimutatható VEGFA expresszió a rákos sejtek citoplazmájában és a minták 50%-an a nukleusban. PIGF expresszió a rákos sejtek citoplazmájában a minták 74%-ban volt megfigyelhető. Egyidejű VEGFA és PIGF expresszió a rákos sejt citoplazmájában a minták 65%-an volt jelen. A tumor stroma sejtek nem expresszáltak PIGF-et a minták 96%-an. Nem volt különbség a VEGFA expresszióban valamint a MVD-ben a 9 és 30 betek között daganat regresszió. Mind a kilenc beteg akinél teljes patológiai végbél daganat regresszió alakult ki expresszáta a PIGF-et a rákos sejtek citoplazmájában diagnózisnál, csakúgy mint

19 beteg a 30-ból akinél reziduális tumort igazoltak a kezelés utáni szövetszövetmintában. Azon 11 beteg akinek végbél daganata nem expresszáta a PIGF-et a rákos sejtek citoplazmájában a kezelés előtti diagnosztikus szövetszövetmintában, nem ért el teljes patológiai végbél daganat regressziót a kezelés után. A kezelés után, a nukleáris VEGFA expresszió a rákos sejtekben és a tumor MVD alacsonyabb volt a kezelés előtti értékeknél, párosított végbél tumormintákban (15% vs. 56%, $P=0.024$, és $10.3 (\pm 4.2)$ vs. $16.4 (\pm 6.0)$, $P<0.0001$). A PIGF fehérje expresszió reziduális végbél daganatokban nem különbözött a kezelés előtti értékektől, párosított tumormintákban. Ez a tanulmány azt mutatja, hogy az újonnan diagnosztizált végbél daganatokban IV. stádiumu betegeknél nem csak a jól ismert VEGFA hanem a PIGF is elterjedten expresszálódik, úgy kezelés előtt mint után. Tekintettel a PIGF proangiogén funkciójára, továbbá a PIGF gátló szerek klinikai hatékonyságára és toxicitás profiljára, a jelen tanulmány egyik lehetséges következtetése az, hogy célszerű lehet a PIGF blokádtesztelése végbél rákos betegeknél.

A PIGF preklinikai gátlása tumorelles aktivitást eredményezett VEGF-receptor (VEGFR) inhibitorokra rezisztens tumor modellekben (6). Ez a RO5323441 klinikai fejlesztéséhez vezetett, mely egy PIGF-elleni humanizált monoklonális antitest. Fázis 1. RO5323441 klinikai vizsgálatokban nem mutatkoztak dózislimitáló toxicitások. Következésképpen, a RO5323441 optimális terápiás dózisának meghatározása nem vált lehetővé (7, 8). In vivo RO5323441 képalkotás lehetővé tenné a non-invazív, dinamikus PIGF telítettség megítélését RO5323441 kezelés alatt, így támogatva a racionális gyógyszerfejlesztés. Ezért, a **6. fejezetben** egy PIGF specifikus PET nyomjelzőt fejlesztettünk ki, nevezetesen a ^{89}Zr jelölt RO5323441-t. Ez által megvizsgáltuk a ^{89}Zr -RO5323441 tumor halmozódást és a tumor mentes szervekbeli elosztást humán daganattal xenografált egerekben. Három különböző ^{89}Zr -RO5323441 nyomjelző dózist, három különböző képalkotási (kisállat PET) és biodistribúció időpontot, két, PIGF expressziós szintben különböző tumor modellt,

egy aspecifikus IgG-kontrollt, és egy RO5323441 előkezelési dózist használtunk a kísérletekhez. Fluoreszkáló Cy5-RO5323441 injekciót alkalmaztunk, hogy tanulmányozzuk az intra-tumor RO5323441 eloszlást fluoreszcens mikroszkóppal. A RO5323441-t hatékonyan tudtuk jelölni ^{89}Zr -al, magas specifikus aktivitással (1 GBq ^{89}Zr /mg RO5323441), 95% feletti radiokémiai tisztasággal, több mint 1 hetes stabilitással 37 ° C humán szérumban, és teljesen megtartott immunreaktivitással. A ^{89}Zr -RO5323441 nyomjelző idő és a dózisfüggő tumor halmozódást mutatott. Azt találtuk, hogy a PIGF-et expresszáló Huh-7 xenograftokban a 10 μg ^{89}Zr -RO5323441 halmozódás $8,2 \pm 1,7\%$ injektált dózis (ID) / cm^3 volt 144 órával az injekció beadása után, míg a PIGF-et nem expresszáló ACHN xenograftokban $5,5 \pm 0,3\%$ ID/ cm^3 volt ($P=0.03$). RO5323441 előkezelést követően (20 mg/kg), Huh-7 xenograftot hordozó egerekben a ^{89}Zr -RO5323441 daganat-halmozódás az aspecifikus ^{111}In -IgG daganat-halmozódás szintjére csökkent. A Cy5-RO5323441 főként a tumor mikroközegben volt jelen. Összességében, ezen adatok PIGF specifikus, dózis- és időfüggő RO5323441 halmozódást igazolnak a tumorban. Ez alátámasztja a ^{89}Zr -RO5323441 PET klinikai tanulmányok megvalósíthatóságát, a RO5323441 PIGF antitest tesztelés részeként.

Irodalom

- (1) Dewerchin M, Carmeliet P. PlGF: a multitasking cytokine with disease-restricted activity. *Cold Spring Harb Perspect Med* 2012;2:a011056.
- (2) Snuderl M, Batista A, Kirkpatrick ND, et al. Targeting placental growth factor/neuropilin 1 pathway inhibits growth and spread of medulloblastoma. *Cell* 2013;152:1065-1076.
- (3) Escudero-Esparza A, Martin TA, Davies ML, Jiang WG. PGF isoforms, PlGF-1 and PlGF-2, in colorectal cancer and the prognostic significance. *Cancer Genomics Proteomics* 2009;6:239-246.
- (4) Willett CG, Duda DG, Di Tomaso E, et al. Efficacy, safety, and biomarkers of neoadjuvant bevacizumab, radiation therapy, and fluorouracil in rectal cancer: A multidisciplinary phase II study. *J Clin Oncol* 2009;27:3020-3026.
- (5) Kopetz S, Hoff PM, Morris JS, et al. Phase II trial of infusional fluorouracil, irinotecan, and bevacizumab for metastatic colorectal cancer: efficacy and circulating angiogenic biomarkers associated with therapeutic resistance. *J Clin Oncol* 2010;28:453-459.
- (6) Fischer C, Jonckx B, Mazzone M, et al. Anti-PlGF inhibits growth of VEGF(R)-inhibitor-resistant tumors without affecting healthy vessels. *Cell* 2007;131:463-475.
- (7) Martinsson-Niskanen T, Riisbro R, Larsson L, et al. Monoclonal antibody TB-403: A first-in-human, phase I, double-blind, dose escalation study directed against placental growth factor in healthy male subjects. *Clin Ther* 2011;33:1142-1149.
- (8) Lassen U, Nielsen DL, Sørensen M, et al. A phase I, dose-escalation study of TB-403, a monoclonal antibody directed against PlGF, in patients with advanced solid tumors. *Br J Cancer* 2012;106:678-684.

